SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Institut tvůrčí fotografie

FOTOGRAFKA NGUYỄN PHƯƠNG THẢO

NGUYỄN PHƯƠNG THẢO – PHOTOGRAPHER

HIEP DUONG CHI

Teoretická bakalářská práce, Opava, 2022

SLEZSKÁ UNIVERZITA
FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA V OPAVĚ

itf Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Institut tvůrčí fotografie

FOTOGRAFKA NGUYỄN PHƯƠNG THẢO

NGUYỄN PHƯƠNG THẢO – PHOTOGRAPHER

HIEP DUONG CHI

Vedoucí práce: doc. Mgr. Josef Moucha
Oponent: MgA. Roman Vondrouš

Teoretická bakalářská práce, Opava, 2022

SLEZSKÁ UNIVERZITA
FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA V OPAVĚ

itf Institut tvůrčí fotografie FPF Slezské univerzity v Opavě

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2021/2022

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Student: Hiep Duong Chi

UČO: 48079

Program: Filmové, televizní a fotografické umění a nová média

Obor: Tvůrčí fotografie

Téma práce: T: Fotografka Nguyen Phuong Thao

Téma práce anglicky: T: Nguyen Phuong Thao – Photographer

Zadání: Monografie české fotografky Nguyen Phuong Thao. Zmapování její fotografické činnosti a života.

Literatura:
BIRGUS, Vladimír a MLČOCH, Jan. Česká fotografie 20. století. Praha: KANT, 2009.
HOCHOVÁ, Dagmar. Mot, hai, ba: fotografie z Vietnamu 1961-2011. České Budějovice: Měsíc ve dne & Fraktál, 2011.
LÁBOVÁ, Alena a LÁB, Filip. Soumrak fotožurnalismu?: manipulace fotografií v digitální éře. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2009.
MRÁZKOVÁ, Daniela, ed. Czech Press Photo: fotografie desetiletí = photographs of the decade. [Praha]: Czech Photo, 2004.
ZHUANG, Wubin. Photography in Southeast Asia: a survey. First edition. Singapore: NUS Press, 2016.

Vedoucí práce: doc. Mgr. Josef Moucha

Datum zadání práce: 31. 5. 2022

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

ABSTRAKT

Ve své teoretické bakalářské práci představím životopis a dosavadní dílo jedné z prvních profesionálních českých fotografek vietnamského původu Nguyễn Phương Thảo. Vzhledem k charakteru doby a povaze fotografky zatím neexistuje žádné ucelené pojednání o její osobě. Považuji tedy za nesmírně důležité pro současné i budoucí generace nejen českých fotografů vietnamského původu, aby byly její život a dílo monograficky shrnuty a dokumentovány.

KLÍČOVÁ SLOVA

Nguyen Phuong Thao, Nguyễn Phương Thảo, Mladá Fronta DNES, iDnes, Reflex, UK, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, novinářská fotografie, portrétní fotografie, reportážní fotografie, česká fotografie, vietnamská fotografie, Czech Press Photo

ABSTRACT

In my theoretical bachelor thesis I will present the biography and work of one of the first professional Czech photographers of Vietnamese origin, Nguyễn Phương Thảo. Due to the nature of the time and the nature of the photographer, there is no comprehensive summary of her person yet. Therefore, I consider it extremely important for the present and future generations of not only Czech photographers of Vietnamese origin that her life and work be monographically summarized and documented.

KEYWORDS

Nguyen Phuong Thao, Nguyễn Phương Thảo, Mladá Fronta DNES, iDnes, Reflex, UK, Faculty of Social Sciences of Charles University, journalistic photography, portrait photography, reportage photography, Czech photography, Vietnamese photography, Czech Press Photo

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze citované zdroje, které uvádím v bibliografických odkazech.

Souhlas se zveřejněním

Souhlasím, aby tato bakalářská práce byla zařazena do Univerzitní knihovny v Opavě, do knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a zveřejněna na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

Poděkování

Mé poděkování patří především PhDr. Nguyễn Phương Thảo, za její ochotu, konstruktivní připomínky a nesmírnou vstřícnost i přes velké pracovní vytížení. Dagmar Husárové za jazykovou korekturu. Také mnohokrát děkuji za cenné rady a odborné vedení doc. Mgr. Josefovi Mouchovi. A v neposlední řadě manželce a synovi.

V Opavě 31. 5. 2022

Hiep Duong Chi

© 2022, Hiep Duong Chi

ITF FPF Slezské univerzity v Opavě

Obsah

ÚVOD – str. 11

1. NGUYỄN PHƯƠNG THẢO – rodina, dětství a dospívání – str. 12
2. STRUČNÁ HISTORIE FOTOGRAFIE VE VIETNAMU – str. 15
3. STUDIUM NA UNIVERZITĚ KARLOVĚ – počátek tvorby a praxe – str. 23
4. FOTOGRAFICKÁ KARIÉRA – str. 27
5. VÝBĚR Z DÍLA – str. 29
    - 5.1. Vietnam, 20 let po Vietnamu – str. 29
    - 5.2. Romové z Matiční ulice – str. 30
    - 5.3. Agent Orange – str. 31
    - 5.4. Portréty – 32
    - 5.5. Czech Press Photo – str. 34
    - 5.6. Volná tvorba - str. 36

ZÁVĚR – str. 37

ŽIVOTOPISNÁ DATA

OCENĚNÍ

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

SKUPINOVÉ VÝSTAVY

ILUSTRACE KNIH

OBÁLKY CD, DVD

UŽITÁ LITERATURA

OSTATNÍ ZDROJE

JMENNÝ REJSTŘÍK

ÚVOD

Na začátku mé fotografické cesty, jakožto Vietnamce-Čecha, se ke mně dostávalo mnohokrát jméno fotografky, o které pojednává tato teoretická bakalářská práce. Nguyễn Phương Thảo, česká fotografka vietnamského původu, je zavedeným jménem na poli novinářské, zejména portrétní fotografie. Jelikož jsem však vyrůstal v době a prostředí, kde se noviny a magazíny spíše nekupovaly, měl jsem minimální šanci se s tvorbou autorky setkat. Také na internetu nebo v dalších veřejných zdrojích nenajdeme o Thảo mnoho zmínek. Existuje několik málo rozhovorů, většina se ovšem věnuje spíše původu fotografky, než že by důkladně rozebírala její práci. Také proto u autorky v současnosti převažuje přesvědčení držet se spíše za hledáčkem fotoaparátu. Tato závěrečná práce pro mě představuje možnost, jak zdokumentovat její život a práci a mimo jiné také příležitost zařadit do dějin nejen české, ale i vietnamské fotografie neoddiskutovatelně výrazné jméno. Krom života a díla autorky je mým cílem zmapovat také pozadí fotografického vnímání prostředí, v němž autorka svých prvních 18 let žila.

Z respektu k osobám Vietnamců ponechávám v této práci u jejich jmen původní diakritiku a zachovávám správné pořadí jmen, a sice: příjmení – druhé jméno (přídavné jméno) – rodné (křestní) jméno. Jména osob a měst neskloňuji. Názvy měst ponechávám taktéž v původní podobě. O Vietnamské válce, jak ji známe z našich učebnic, se budu zmiňovat jako o Americké válce.

Obr. 1 – David Neff, portrét Nguyễn Phương Thảo, 2009 (wikipedia.org)

1. NGUYỄN PHƯƠNG THẢO – rodina, dětství a dospívání

Česká fotografka Nguyễn Phương Thảo se narodila 10. října roku 1972 v Hà Nội v tehdejším Severním Vietnamu. Do Prahy přiletěla 24. srpna v roce 1990 díky zahraničnímu studijnímu stipendiu, které získala ve Vietnamu. Česká republika se později stala jejím druhým domovem a nesmírně důležitou součástí jejího života.

Otec Nguyễn Lương Phán studoval na Chu Van An, státní střední škole pro nadané *(Trường Trung học phổ thông Chu Văn An)* v Hà Nội, jednom z nejstarších a nejprestižnějších gymnázií nejen v zemi, ale i v celé Jihovýchodní Asii. To je také známo jako ,,škola Pomelo“ *(trường Bưởi).* Na vysoké škole vystudoval geografii, poté ji také vyučoval. K novinářské práci, jíž se věnuje dosud, se dostal později. Matka Lê Thị Lân se stala inženýrkou v zemědělství a poté si ještě doplnila titul v ekonomii. Od 90. letech 20. století začala pomáhat chudým venkovským ženám a učila je finanční gramotnosti.

Obr. 2 - rodinná fotografie, Thảo vlevo, uprostřed otce a matky (archiv autorky)

Thảo má dvě mladší sestry. Za zmínku stojí, že její umělecky nadaný dědeček Nguyễn Lương Cần z otcovy strany byl za doby Francouzské Indočíny truhlářem a tiskařem v provincii Quảng Bình, kde Thảo často trávila své letní prázdniny. Podle ní je možné, že právě od svého dědečka zdědila výtvarné cítění. Její dva bratranci, Nguyễn Lương Sáng a Nguyễn Lương Sao, jsou mimo jiné malíři.

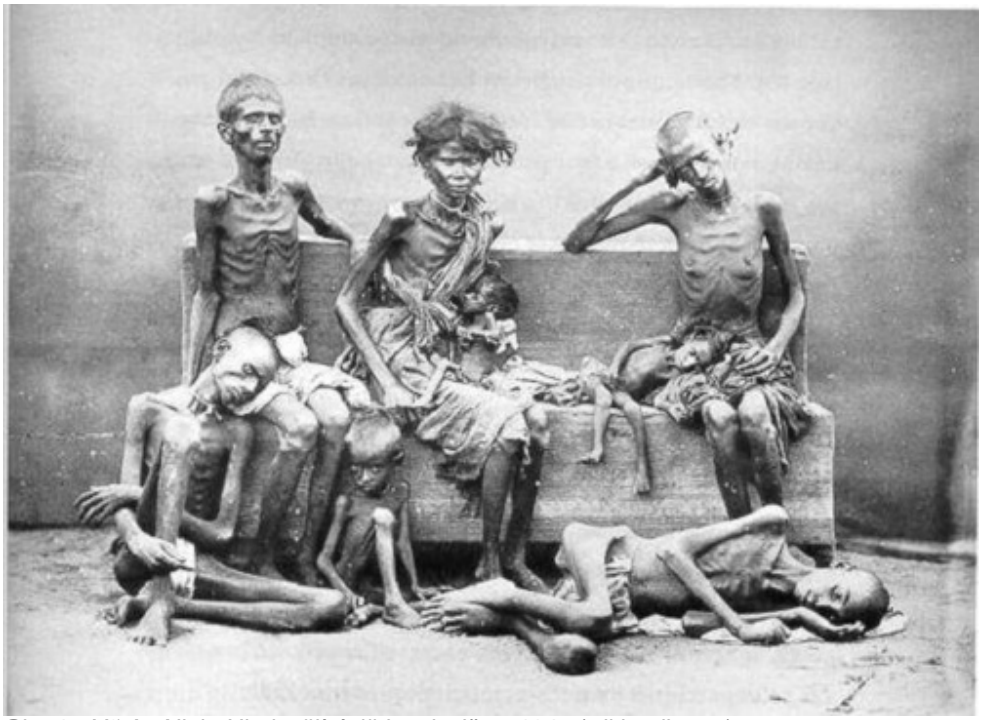
První tři roky prožila Thảo za války. Po konci Americké války v roce 1975 pokračoval kupónový příděl až do doby reformy v roce 1986 zvané Đổi Mới (v překladu z vietnamštiny – Renovace), zavedené novým generálním tajemníkem komunistické strany, jedenasedmdesátiletým Nguyễn Văn Linh. Thảo tehdy musela často stát ve frontě na potraviny, kde ji lidé předbíhali. Přiznává, že z toho také může pramenit její neprůbojnost a stydlivá povaha. Na základní škole byla jako dítě intelektuálů velice diskriminovaná, zlepšilo se to, až když se na druhém stupni dostala do výběrové třídy. Od dětství měla velmi kladný postoj ke vzdělání. Věřila, že jí úspěch ve škole zlepší život a od ostatních se jí dostane spravedlivého zacházení. Třetí stupeň studovala na prestižní Hà Nội–Amsterdam, výběrové střední škole pro nadané *(Trường Trung học phổ thông chuyên Hà Nội – Amsterdam)*. Jedním z nejdůležitějších momentů v životě byly

podle ní přijímací zkoušky na vysoké školy. Ti nejlepší uchazeči získávali stipendia na studia v zahraničí. Thảo zvala celá trojice univerzit, tedy všechny, na něž se přihlásila. Považuje to za snad největší úspěch, kterého kdy ve svém životě dosáhla. Na dvou školách se umístila jako nejlepší uchazeč a na vysoké škole pro studia práv měla druhý nejlepší výsledek. V roce 1989 se pro příjemce stipendií losoval cíl zahraniční cesty, kde jí byla vybrána Československá republika.

Vedle vzdělávání byly jejími zájmy malování a kreslení, dětským snem Thảo bylo stát se módní návrhářkou nebo zpěvačkou. Ráda poslouchala zahraniční hudbu, jako byly skupiny Scorpion, Europe nebo Modern Talking. Byly to jediné hudební produkty ze západu, které výjimečně pustili v televizi během přestávky mezi poločasy při fotbalovém zápase na mistrovství světa. Například ale ke skupině Beatles se dostala až později, asi kolem roku 1989. Obdivovala západní kulturu, četla francouzskou literaturu a měla ráda filmy Louise de Funèse. Během dospívání se v ní zrodila touha po poznání západní kultury zblízka a snaha vycestovat. Jelikož tehdejší situace nedovolovala cestovat do zemí Západu, bylo pro Thảo stipendium na studia v tehdejší Německé demokratické republice, Sovětském svazu nebo Československé republice jedinou možností, jak se v té době do světa vydat. Se zemí, která jí byla vylosována, se pojí dvě zajímavosti. Tou první je, že měla v oblibě československé filmy, které znala z televize (*Arabela*, *Létající Čestmír* a další). A tou druhou, že její strýc, bratr otce, studoval v 80. letech vysokou školu s technickým zaměřením v Košicích. Při jeho návštěvě v roce 1988 v Hà Nội s sebou měl fotoaparát značky Zenit a to byl i její první kontakt s médiem fotografie. První film, který spolu nafotografovali (na střeše domu), se ale nepovedl, jelikož měli vše špatně nastavené. Poté – při procházce po Hà Nội – spadl strýc s fotoaparátem z mostu do řeky, přesto však dokázali film vyvolat. Výsledek měl tentokrát již kresbu, ale negativ byl ještě stále bledý. Navzdory tomu měli radost, jak Thảo ráda vzpomíná.

V její rodině však nebyla role fotografie nikterak důležitá a z dětství se nedochovalo mnoho obrazových dokumentů. Nejedná se ovšem o ojedinělý

případ, jde o celospolečenský jev, ovlivněný mnoha faktory, které stručně načrtnu v následující kapitole.

Obr. 3 - Võ An Ninh, Hladovějící děti na lavičce, 1945 (wikipedia.org)

2. STRUČNÁ HISTORIE FOTOGRAFIE VE VIETNAMU

Moderní dějiny Vietnamského národa[1], po skoro tisíci letech nezávislosti na Čínském impériu, provází boj o svobodu, vedený proti francouzské kolonizaci,

[1] Časová osa nejdůležitějších událostí moderních dějin Vietnamu

1843–1884	postupné dobývání Vietnamského území Francouzi
1887	Francouzi učinili z Vietnamu svou kolonii, Francouzskou Indočínu
1917–1918	nespočet protikoloniálních povstání
1930	vzpoura vietnamských vojáků sloužících ve francouzské armádě, rozštěpení vietnamského hnutí na nacionalistickou a komunistickou část
1940–1945	Japonská okupace, hladomor Vietnamského obyvatelstva
1945	zemi Japonsko plně zabralo a používalo jako zásobárnu potravin pro svou armádu, to zapříčinilo hladomor se dvěma miliony obětí
1945–1954	1. indočínská válka s Francií, zakončená vítězství Vietnamců bitvou u Điện Biên Phủ
1954	rozdělení Francouzské Indočíny na základě Ženevských dohod na Vietnam, Kambodžu a Laos, Vietnam dále rozdělen na severní a jižní oblast podél 17. rovnoběžky
1955	oficiální začátek Americké války
1955–1975	Americká válka
1979	Čínsko-vietnamská válka
1986	reforma Đổi Mới (z vietnamštiny v překladu Renovace), otevření tuzemského i zahraničního trhu, následný ekonomický růst

trvající od poloviny 19. století. Po Ženevské konferenci (1954) vyústil v rozdělení Vietnamu podél 17. rovnoběžky. Zanedlouho po ukončení 1. indočínské války (1945–1954) se obě země, severní Vietnamská demokratická republika (dále jako Severní Vietnam) a jižní Vietnamská republika (dále jako Jižní Vietnam), ocitly v dalším konfliktu, tentokrát ideologickém: 2. indočínská válka je známá také jako Americká válka nebo Vietnamská válka (1955–1975). Historie vietnamské fotografie tedy více či méně datačně kopíruje toto velice složité a konfliktní období. Podle všeho byl rozvoj média v zemi podřízen revolucionářství, vůli k nezávislosti, komunistickému režimu, propagandě, budovatelské tematice a romantizaci každodenního života. To mimo jiné zapříčinilo minimální rozvoj a přítomnost dokumentární, humanistické a sociální tvorby. Oproti Západu navíc fotografická tvorba na vietnamském území úplně přeskakuje tendence nové fotografie, surrealismu, minimalismu nebo kupříkladu konceptuální fotografie. V podstatě se k nim v současné vietnamské tvorbě musí autoři obracet bez předchozí domácí tradice. Autocenzura je vietnamskému obyvatelstvu vštěpovaná již od éry počátků fotografie a je v ní hluboce zakořeněná doposud. Obrazová dokumentace chudoby, ve které donedávna žila většina obyvatelstva, byla považována za nevhodnou. To nepřímo zapříčinilo minimální výskyt každodenních rodinných momentek. Návyk fotografovat a uchovávat obrazový materiál se nerozšířil také vzhledem k problematičnosti archivace fotografických tisků a negativů nebo diapozitivů v tropickém a subtropickém podnebí. Nemusí se však jednat zcela o negativum, naopak dochované rodinné a ateliérové fotografie mohou být právě těmi doklady, které budou charakterizovat minulou dobu ze všeho nejvěrněji.

Následující odstavce o historii fotografie ve Vietnamu parafrázuji z publikace *Photography in Southeast Asia: A Survey*[2] (volně přeloženo *Průzkum: Fotografie v Jihovýchodní Asii*) autora singapurského původu Wubina Zhuanga (庄吴斌).

---

[2] ZHUANG, Wubin. *Photography in Southeast Asia: A Survey.* First edition. Singapore: NUS Press, 2016. Veškeré předkládané informace se nacházejí v kapitole *Vietnam* (na stranách 271–313).

Dovoz fotografické technologie do Vietnamu, konkrétně z Hongkongu, se oficiálně přisuzuje Đặng Huy Trứ (1825–1874, Huế), úředníkovi dynastie Nguyễn. V roce 1869 údajně otevírá Trứ v Hanoji svůj ateliér, první v zemi. Podle antropoložky Niny Hien se tato výklad snaží vietnamskou fotografii propojit s tradiční funkcí spojení žijících a zemřelých prostřednictvím tvorby oltářních fotografií. Nicméně dle Jeroma Ghesquiera, vedoucího archivu Národního muzea asijského umění – Guimet, přivezli Francouzi fotografii do Sài Gòn na začátku 50. let 19. století a prvním profesionálním fotografem působícím ve Vietnamu od roku 1866 byl Émile Gsell.

Je zřejmé, že nejasný původ fotografie ve Vietnamu má příčinu v složitých dějinách vietnamského národa.

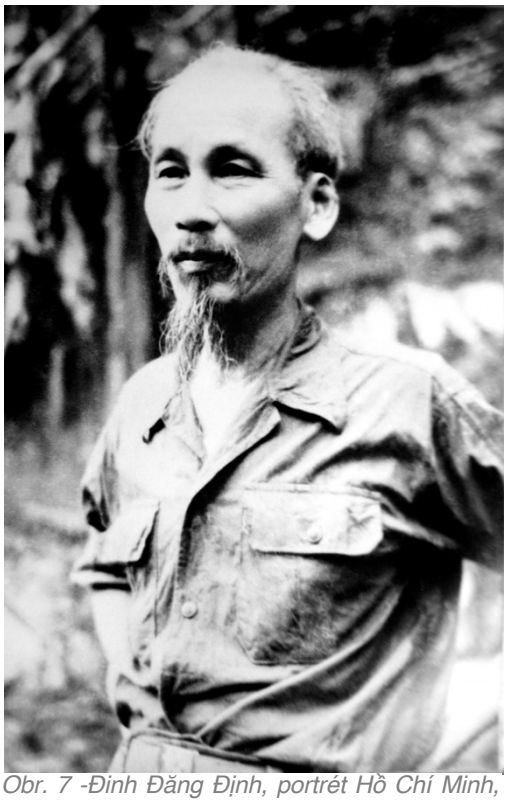

Obr. 4 - Émile Gsell, portrét velvslance Nguyễn Hữu Độ, datace neznámá (artnet.com)

Můžeme si například také všimnout přehlížení čínských ateliérů v oficiálním výkladu, i když jedny z prvních v Saigonu pořízených fotografií pocházejí právě od čínských ateliérů, jakými byli například Tong Sing, Pun Lun a Yu Chong. Někteří z těchto fotografů se později při dekolonizaci rozhodli stát vietnamskými občany. V dřívější době se fotografie využívala hlavně k zachycení portrétů koloniálních správců a vietnamských královských rodin, ale zároveň k žánrovým a krajinářským snímkům. Médium přebírá roli malby a plní informativní a estetickou funkci.

Fotograf Nguyễn Đình Khánh byl mnohými popisován jako popularizátor média a technologie fotografie ve Vietnamu. V roce 1892 si v Hà Nội v ulici Hàng Da otevřel ateliér Khánh Ký. Další si otevřel v nedalekém městě Hải Phòng. Kvůli pronásledování Francouzi uprchl kolem roku 1911 do Francie a poté žil v Paříži,

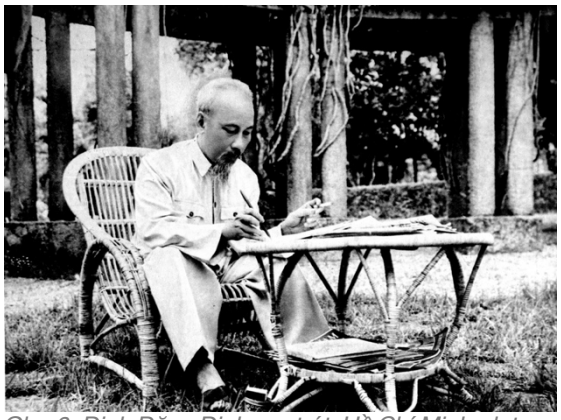
kde též několik let pracoval a měl svůj ateliér. U Khánh nalézalo pařížské útočiště mnoho vietnamských revolucionářů. Jedním z nich byl také jistý Nguyễn Sinh Cung, později známý jako Hồ Chí Minh – tedy budoucí prezident. Díky svým zkušenostem z pařížského ateliéru Hồ Chí Minh chápal, nakolik důležitou roli může fotografie hrát v revoluci, kterou vedl nejdříve proti Francouzům a později proti Američanům. Jeho osobním fotografem se roku 1945 stal Đinh Đăng Định.

Obr. 7 -Đinh Đăng Định, portrét Hồ Chí Minh, 1954 (trithucxanh.vn)

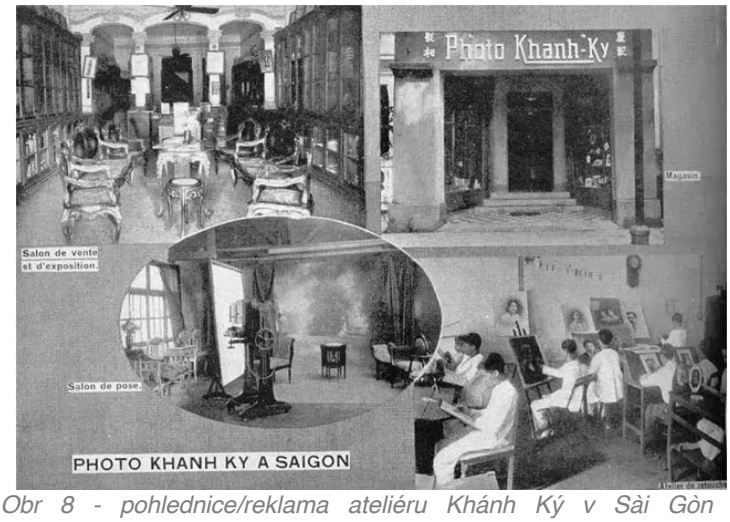
Obr. 5 - Đinh Đăng Định, portrét, Hồ Chí Minh, datace neznámá (trithucxanh.vn)

Obr. 6- Đinh Đăng Định, portrét, Hồ Chí Minh, datace neznámá (trithucxanh.vn)

V roce 1924 se Khánh vrací do Hà Nội a otevírá síť ateliérů v Sài Gòn, Hà Nội a dalších městech Vietnamu. Protože sympatizoval s hnutím za nezávislost a podporoval jej, Francouzi jej zatkli a jeho studia byla postupně uzavřena. V roce 1934 emigruje do Francie, kde pracuje do své smrti roku 1946. Zasloužil se mimo jiné o fotografické vzdělání obyvatel ve své rodné vsi Lai Xá, která je dnes uznávaná jako jakási tradiční fotografická vesnice. Jeho vliv na vietnamskou fotografii byl natolik veliký, že v jisté době vlastnili jeho „učni“[3] až 80 % ateliérů v Sài Gòn a Hà Nội.

Rychlý nárůst počtu ateliérů ve Vietnamu v 30. letech 20. století napomohl k založení Sdružení přátel fotografických pracovníků. Členové, kteří se ztotožňovali s osvobozeneckými tendencemi, byli většinou ateliéroví fotografové, bezproblémově přecházející z komerční tvorby k zpolitizované praxi. V této době se díky proliferaci média a technické šikovnosti objevují i umělečtí fotografové. Vedle toho se pomalu rodí fotožurnalistika, která slouží hlavně revoluci

Obr 8 - pohlednice/reklama ateliéru Khánh Ký v Sài Gòn (tranthanhnhan1963g.blogspot.com)

[3] http://hanoitimes.vn/lai-xa-photography-museum-where-to-snap-vietnams-photography-317825.html

Obr. 9 - Võ An Ninh, datace neznámá (flickr.com)

Obr. 10 - Võ An Ninh, datace neznámá (flickr.com)

a komunistickému režimu. Fotografové Nguyễn Khoa Lợi a Võ An Ninh, v krajinářské fotografii, stali se ale také průkopníky vietnamské dokumentární a humanistické fotografie. Lợi například nefotografoval zemědělce z žabí perspektivy, jak tomu bylo zvykem u jeho současníků pro navození iluze vyšší důležitosti, ale dokumentoval je čistě humanisticky. Podle toho můžeme soudit, že nepracoval s romantizovanou představou obtížného života vietnamského obyvatelstva. Také Ninh považoval krajinářskou fotografii za svou silnou stránku a hlavní disciplínu, nicméně jeho obrazy vedle toho zachycují hladomor v roce 1945 (Obr. 3). Jsou považovány za jedny z nejlepších a vlastně jediných opravdových sociálně-kritických dokumentů v dějinách země. Tvůrce tedy nelze jednoduše zařadit a podle Niny Hien se ve Vietnamu hranice jednotlivých disciplín rozpouštějí.

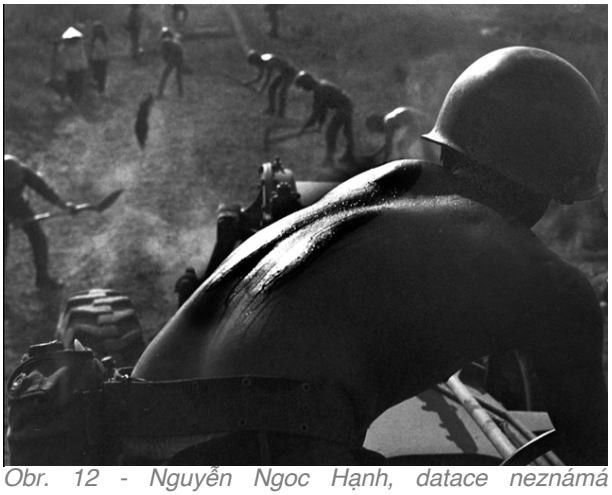
Po vyhlášení nezávislosti na konci 1. indočínské války, kdy došlo k rozdělení Vietnamu, zřídil Severní Vietnam dvě agentury, jednu na svém území, Vietnamskou tiskovou agenturu *(TTXVN - Thông tấn xã Việt Nam, nebo také VNA - Vietnam News Agency)* a druhou v Jižním Vietnamu, Osvobozeneckou tiskovou agenturu *(TTXGP - Thông tấn xã Giải phóng nebo také LNA - Liberation News Agency)*. Obě spadaly pod velení Vietnamské lidové armády. Také demokratický Jižní Vietnam zaměstnával fotografy ve své Armádě Vietnamské republiky *(ARVN - Army of the republic of Vietnam)*. V roce 1952 se uskutečnila první umělecká fotografická výstava tvůrců ze všech koutů bývalé kolonie,

v Hanojské opeře. Zásluhou fotografa Đinh Đăng Định byla v roce 1965 založena Vietnamská asociace umělců fotografů (VAPA – Vietnamese Association of Photographic Artists; Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam), která hlavně po Americké válce určí směr, jakým se v zemi vydá nejen umělecká fotografie. Z této doby za zmínku stojí, kromě již uvedených, také fotografové Lâm Tấn Tài (LNA), výrazná osobnost a hlas vietnamské fotografie, Nguyễn a to

Obr. 11 - Lâm Tấn Tài, Sajgon na jaře 1973, 1973 (Trans-Asia Photography)

v Hanojské opeře. Zásluhou fotografa Đinh Đăng Định byla v roce 1965 založena Vietnamská asociace fotografických umělců *(VAPA - Vietnamese Association of Photographic Artists; Hội Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Việt Nam)*, která hlavně po Americké válce určovala směr, jakým se v zemi vydala nejen umělecká fotografie. Z této doby za zmínku stojí, kromě již uvedených, také fotografové Lâm Tấn Tài (LNA), výrazná osobnost a hlas vietnamské fotografie, Nguyễn Ngoc Hạnh (ARVN), Nguyễn Mạnh Dân nebo Nguyễn Văn Thông. Hạnh a Dân jsou autory knihy *Vietnam in Flames (Vietnam*

Obr. 12 - Nguyễn Ngoc Hạnh, datace neznámá (sangtao.org)

v plamenech, 1969), která je svědectvím o válce z pohledu vlády Jižního Vietnamu. Kniha fotografií z Americké války *Ảnh thời chiến (Válečné fotografie, 1965–75)* fotografa Lâm Tấn Tài vydaná před jeho smrtí obsahuje několik snímků, které by byly jinak cenzurovány. Thông je autorem snímku sebeupálení mnicha Thích Quảng Đức. Známější fotografii, jež získala titul Fotografie roku v mezinárodní žurnalistické fotografické soutěži World Press Photo 1963, ale zachytil fotoreportér Associated Press, Malcolm Browne. Samozřejmě nesmím opomenout zahraničního vietnamského korespondenta AP: Nick Ut (pravým jménem Huỳnh Công Út) za fotografii dívky utíkající před napalmem získal v roce 1973 Pulitzerovu cenu a ocenění World Press Photo of the Year.

Obr. 14 - Malcolm Browne/AP, sebeupálení Thích Quảng Đức, 1963 (wikipedia.org)

Obr. 15 - Nguyễn Văn Thông, sebeupálení Thích Quảng Đức, 1963 (Wubin, 2016)

Obr. 13 - Nick Ut/AP, The Terror of War, 1972 (wikipedia.org)

Po válce vede hlavní fotografický diskurz ortodoxní VAPA. Ale díky důsledkům ekonomické reformy v roce 1986 se současná vietnamská fotografie vzpamatovává a snaží se vrátit na cestu, z níž musela kvůli důležitějším prioritám ustoupit. Autorům se dostává více svobody v tvorbě, fotografie se demokratizuje a umělci mají ve své zemi možnost vyvinout silnou tradici fotografického média. Důležité také je, že díky reformě se v 90. letech vrátili zpět emigranti (fotografové, umělci aj. – Dinh Q. Lê, Tiffany Chung nebo Richard Streitmatter-Tran), kteří v zahraničí načerpali různorodé vzdělání a praxi. V roce 1997 založil Lâm Tấn Tài Centrum fotografického výzkumu a vývoje a v roce 1998 na Ho Či Minově městské vysoké škole umění a kultury první oddělení fotografie. V dalších letech se počet fotografických ateliérů zvyšuje i na jiných vietnamských univerzitách. Dalšími důležitými jmény posledních tří dekád jsou Nguyễn Xuân Khánh, badatel Centra fotografického výzkumu a vývoje, Bùi Xuân Huy, který učil ve výše zmiňovaném oddělení vysoké školy, bohužel z finančních důvodů pouze jeden semestr, a jeho studenti (Bùi Hữu Phước, Lâm Hiếu Thuận a Nguyễn Tường Linh), dále Maika Elan, Hoàng Dương Cẩm, Nguyễn Thế Sơn, Trương Thiện, Nguyễn Hoài Linh a nebo Nguyễn Quốc Thảnh.

3. STUDIUM NA UNIVERZITĚ KARLOVĚ – počátek tvorby a praxe

Ani ne plnoletá Thảo musela po příletu na pražské letiště Ruzyně ve zcela cizím prostředí absolvovat roční kurz češtiny. Poté co dokončila jazykovou přípravu v Poděbradech, čekaly ji přijímací zkoušky na Univerzitu Karlovu. Byla přijata na Filozofickou fakultu, obor knihovnictví. Jelikož ale měla v plánu se po studiích vrátit do Vietnamu, tak z vybraného oboru přešla na Fakultu sociálních věd, obor žurnalistika s televizní specializací. Uvědomila si totiž potenciál perspektivního televizního média v budoucnu ve Vietnamu.

Podobně jako ji už v mládí fotografie navštívila bez ohlášení, dostala se k médiu i za studií – opět zcela náhodou. Její kamarádka se chtěla stát fotografkou, ale nechtěla navštěvovat fotografický seminář sama, a tak k tomu přemluvila i Thảo. Fotografie ji začala bavit hlavně díky trpělivosti a vlídnosti pedagožky Aleny Lábové[4], která si uvědomovala její potenciál. Především však získala poprvé pocit, že může českým studentům úspěšně konkurovat. Díky Aleně Lábové poznala kupříkladu práce Dagmar Hochové nebo Jindřicha Štreita, jejichž fotografických dokumentů si velice váží. S Hochovou měla mimo jiné v roce 2011 společnou výstavu s názvem *Mot, Hai, Ba: fotografie z Vietnamu 1961–2011* (Một, Hai, Ba[5] znamená v překladu z vietnamštiny „raz, dva, tři“) v galerii Měsíc ve dne v Českých Budějovicích, ke které vyšel i stejnojmenný katalog. Vystavené fotografie jsou pro ni velice cenné a tato výstava byla jedinou možností nahlédnout do autorčina nejdůležitějšího projektu. Thảo při studiu fotografovala na půjčený školní ruský fotoaparát značky Zenit s pokaženým expozimetrem, proto musela přístroj nastavovat zcela manuálně.

„Můj zenit měl rozbitý expozimetr, tak jsem čas i clonu jen odhadovala. Všechno jsem to sice pochopila, ale nikdy jsem neuměla vyvolat film. Tak mi to nejdřív vyvolávali kamarádi a potom David,“[6]

Právě z tohoto omezení může plynout její precizní vnímání světla. Avšak ohledně schopností vyvolávání filmového materiálu přiznává, že byly velmi špatné. Nedostatky dohánělа svým bezchybným zvětšováním. Časem ale pochopila, že musí být ve své práci více precizní a důslednější. Do nástupu digitálu fotografovala výhradně na černobílý negativní materiál.

---

[4] PhDr. Alena Lábová, Ph.D. (1950–2019) vystudovala audiovizuální žurnalistiku na Fakultě žurnalistiky Karlovy univerzity, od roku 1974 tam působila jako pedagog se zaměřením na teorii, historii a etiku fotožurnalismu. Od roku 1990 působila kontinuálně na přejmenované Fakultě sociálních věd Karlovy univerzity.

[5] Počítání, které slyšela Dagmar Hochová ve Vietnamu při pravidelné ranní rozcvičce žáků (sdělení prof. akad. mal. Otakara Karlase při osobní konverzaci, Horní Bečva, 2022).

[6] https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/48978

Praktickou bakalářskou prací s názvem *Vietnam, 20 let po Vietnamu* v roce 1994 fotograficky zachytila svou rodnou zemi dvě desetiletí po Americké válce. Výslednou obrazovou reportáž a text o Vietnamu jí otiskl časopis Mladý svět[7] v čísle 18, vydaném 27. dubna v roce 1995, a to díky spolubydlící studentce Jarmile Balážové[8], která již aktivně pracovala jako novinářka. Byla to i její první prezentace v tisku, na základě níž ji později přijali do Mladé fronty DNES. Její diplomová magisterská práce se zabývala *Fenoménem násilí a jeho zobrazováním v médiích*, v doktorském studiu ji rozšířila.

VIETNAM ŽIJE ŠŤASTNĚ

Objektivem dvaadvacetileté studentky

Obr. 14 – Mladý svět č.18, 1995

Obr. 15 – Nguyễn Phương Thảo, 1994 (Mladý svět)

Novinářka Jarmila Balážová je člověkem, který Thảo v podstatě objevil. Jarmila ji nabádala k práci, aby nepromarnila své schopnosti. Do té doby však neměla Thảo motivaci pracovat jako fotografka. Jarmila zprvu tedy Thảo brala s sebou na různé události, kde fotografovala reportáže pro dnes již neexistující romský měsíčník Amaro Gendalos a zprostředkovávala jí prezentaci v tehdejším Mladém světě. Byla to její první placená fotografická spolupráce, trvající několik let. Díky kontaktům Jarmily Balážové se Thảo seznámila s Herbertem Slavíkem[9],

[7] BEDNÁŘOVÁ, Judita. Vietnam žije šťastně. Mladý svět, č. 18, 27. 4. 1995, s. 14–17. ISSN 0323-2042.
[8] Jarmila Balážová (nar. 1972) je česká novinářka, moderátorka a romská aktivistka, od roku 1997 do zániku periodika byla šéfredaktorkou měsíčníku Amaro Gendalos.
[9] Herbert Slavík (nar. 1963) je fotograf a publicista, 1986–1990 fotoreportér MF DNES, 1990–2002 vedoucí fotografického oddělení MF DNES, od roku 2003 na volné noze, držitel několika cen Czech Press Photo, od roku 2016 předseda správní rady Czech Photo o.p.s.

tehdejším vedoucím fotografického oddělení v deníku Mladá fronta DNES. Mediální skupina Mafra zakládala v té době nové regionální – pražské – vydání, a Thảo tedy přemýšlela o nově nabízené práci. Dne 13. května 1995 v Letech u Písku fotografovala reportáž pro Amaro Gendalos, na níž byla s Jarmilou. Její zajímavý úhel pohledu na slavnostní odhalení památníku romským obětem Herberta Slavíka zaujal. I přes malou výšku a nedostatek zkušeností dokázala Thảo vytvořit netradiční pohled na věc. Poprvé se tu potkala a seznámila s profesionálním fotografem Davidem Neffem[10], svým budoucím životním partnerem, nejdůležitějším rádcem a kritikem.

„Když mi řekne, že jsem něco udělala špatně, má pravdu. V tomto smyslu je nejupřímnějším člověkem, jakého znám. V hodnocení neumí lhát. A mluví velmi konkrétně.“[11]

Když později prezentovala Herbertovi Slavíkovi své fotografie a byla přijata, bylo to zejména díky fotografiím z Vietnamu. Od roku 1995 po sedm let se jí, jakožto externí pracovnici v Pražském vydání Mladé fronty DNES, kdy byla stále ještě studentkou, dostávalo netypické práce. Většinou to byly menší události a zpravidla k fotografování obtížné. Tyto výzvy však přijala a snažila se, aby pořídila dobré snímky. Brala to jako proces v cestě ke zdokonalování svého řemesla. Fotografovala vše, co ostatní nechtěli, ale byla tomu ráda.

„Dělala jsem všechno, co se nikomu dělat nechtělo. Všechny výkopy, tiskovky, fotbalové zápasy. I třetí ligu nebo Hanspaulskou ligu,“[12]

Byly-li Thảo přiděleny k dokumentování kulturní události, měla velkou radost a velice si jich cenila. Díky nim se začala pomalu nacházet v disciplíně portrétu.

---

[10] David Neff (nar. 1970) je fotograf, od roku 1991 dosud fotoreportér MF DNES, držitel mnoha cen Czech Press Photo.
[11] https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/48978
[12] https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/48978

Vzpomíná třeba na fotografování herečky Elišky Balzerové v divadle. V roce 1995 začala Thảo vystavovat. Debutovala souborem *Vietnam, 20 let po Vietnamu* a v roce 1997 navázala reportáží *Romové*. Obě výstavy uskutečnila v Galerii Hollar. V té době jí darovala matka první vlastní fotoaparát (značky Canon).

Obr. 16 - Nguyễn Phương Thảo, 1994 (Mladý svět, 1995)

4. FOTOGRAFICKÁ KARIÉRA

Počátkem nového tisíciletí – od roku 2002 do roku 2005 – byla Thảo zaměstnaná jako fotografka deníku Mladá fronta DNES. Probíhal rychlý vývoj digitálních fotoaparátů a přechod na ně byl sice velice náročný, ale Thảo se dokázala adaptovat. Zpětně vnímá změnu pozitivně – s jedinou výhradou. Dlouho totiž šetřila a pořídila si konečně novou moderní kinofilmovou zrcadlovku Canon EOS, která bohužel nenašla využití a již dvě dekády leží na polici.

V roce 2002, kdy přišly rozsáhlé záplavy, vzpomíná Thảo, jak všechny digitální fotoaparáty ostatních reportérů kolabovaly a jimi vybavení profesionální fotografové museli fotografovat svými starými kinofilmovými přístroji.

Jako fotografka deníku se věnovala zpravodajství, hlavně politickému, které bylo velice sledované. Spoustu času trávila v parlamentu. Zpravodajství mělo závažnější charakter než její dosavadní práce externí fotografky regionálního vydání. A protože také fotografovala osobnosti do rubriky Sobotní rozhovor, měla možnost se dále rozvíjet a prosazovat v portrétní tvorbě. Díky tomu si ji oblíbili někteří redaktoři, kterým vyhovovaly její fotografie a schopnost práce s portrétovaným, a žádali si ji pro své budoucí náměty. Porota prestižní fotografické soutěže Czech Press Photo ohodnotila Thảo v letech 2002 a 2003 Čestným uznáním v kategorii Aktualita, respektive Cenou Canon. Tehdejší portréty ještě nefotografovala se zábleskovými zdroji světla, které se později staly jedním z jejích hlavních nástrojů.

Od roku 2005 do roku 2012 byla zaměstnaná jako fotografka Magazínu DNES. Její práce si všiml tehdejší šéfredaktor Mladé fronty DNES Pavel Šafr.

„Líbily se mu moje portrétní fotky a poslal mě do magazínu.“[13]

Pro Magazín DNES fotografovala hlavně portréty. Touto dobou začíná pracovat se zábleskovými světly. Práce s nimi jí pomáhá vytvářet vlastní představu o realitě. Další motivací pro využívání umělého osvětlení je snaha, aby byly fotografie do časopisu z technického hlediska co nejkvalitnější.

V roce 2012 dostala od šéfredaktora Reflexu Ivana Hamšíka nabídku, kterou přijala a začala pro časopis Reflex fotografovat. Redakce je nyní pod vedením Marka Stoniše. Oproti Mladé frontě DNES jsou portrétované osobnosti různorodější a zároveň vzniká mnoho dalších projektů, které jsou pro ni důležité a dávají jí smysl. Velice si váží si spolupráce s kolegyní novinářkou Hanou Benešovou, se kterou fotoprojekty a příběhy vytváří.

[13] https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/48978

5. VÝBĚR Z TVORBY

5.1. Vietnam, 20 let po Vietnamu

Praktická bakalářská práce Thảo představovala soubor fotografií z několikaměsíčního cestování s matkou po Vietnamu v roce 1994. Autorka s časovým odstupem dvaceti roků výstižně zdokumentovala, jak se národ vypořádal s následky Americké války. Snímky jsou plné naděje a optimismu, avšak i smutku. Za jejich nejdůležitější vlastnost považuji, že nevyjadřují odpor k minulým událostem: život musí běžet dál.

Obr. 18 - Nguyễn Phương Thảo, 1994 (Mladý svět, 1995)

Obr. 19 - Nguyễn Phương Thảo, 1994 (Mladý svět, 1995)

Obrázek 17 - Nguyễn Phương Thảo, 1994 (Mladý svět, 1995)

5.2. Romové z Matiční ulice

Romové z Matiční ulice v Ústí nad Labem, jak je Thảo bez předsudků nafotografovala v roce 2009, zůstávají upřímným svědectvím o životě místních obyvatel. Všechny tváře, i ty zakryté, nám vypraví své příběhy, ať už ty radostné nebo smutnější. Klíčové ale je, že fotografie dýchají jakousi bezstarostností, kterou ze sebe portrétovaní vyzařují a je pro ně přirozená.

Obr. 20 - Nguyễn Phương Thảo, 2009 (MF DNES)

Obrázek 21 - Nguyễn Phương Thảo, 2009 (MF DNES)

Obr. 23 - Nguyễn Phương Thảo, 2009 (MF DNES)

Obrázek 22 - Nguyễn Phương Thảo, 2009 (MF DNES)

5.3. Agent Orange

Fotografická reportáž pochází z oddělení pro postižené děti v hočiminhské nemocnici. Již třetí generace postižených děti se rodí následkem chemikálie, kterou Američané rozprašovali během války na Vietnamské území v letech 1961–1971.

Obr. 24 Nguyễn Phương Thảo, 2007 (REFLEX)

„Musela jsem to udělat černobílé, v barvě se to nedalo snést,“[14]

Upozorněním na postižené ve mně záběry Thảo vzbuzují naději, že jim může být pomoženo, ale současně také neskutečnou bolest, neboť se dále budou rodit děti s následky vlivu herbicidu – konec je v nedohlednu. Těžko uvěřitelná situace je odlehčena fotografováním v černobílé škále, která výsledný soubor převádí do abstrahovanější roviny, roviny za realitou.

Obr. 25 - Nguyễn Phương Thảo, 2007 (REFLEX)

[14] https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/79318/

5.4. Portréty

Obr 28 - Nguyễn Phương Thảo, Bratrská láska, 2005 (archiv autorky)

Obr. 29 - Nguyễn Phương Thảo, sestra Goretti, z cyklu Boromejky 2012 (archiv autorky)

Obr. 30 - Toman Brod, z cyklu Přeživší, 2014 (archiv autorky)

Obr. 31 - kardinál Miroslav Vlk, z cyklu Splněné přání, 2009 (archiv autorky)

Obr. 32 - Nguyễn Phương Thảo, portrét skladatele Petra Hapka, 2005 (MF DNES)

Hlavní náplní práce a doménou Thảo je již více než 20 let portrétování osobností. Samotnému portrétování předchází rešerše a důsledná příprava. Poté autorka člověka citlivě a s ohledem na všechny zúčastněné v procesu vyfotí. Výsledkem je výstižný portrét, který zachycuje navíc zároveň i kus historie a zasazuje tak nejen fotografii, ale i portrétovaného

do kontextu dějin. Mnohé portréty se tak mohou stát ikonickými nebo nadčasovými, jako například snímek bratří Saudků. Klíčová je pro Thảo ve snímcích obsahová stránka. Ač se může zdát, že pro zprostředkování určité problematiky je vhodnější žánr reportáže nebo dokumentu, autorce se témata daří uchopit i ve svých portrétních projektech. Např. Anorexie (2012), Veteráni (2013), Přeživší (2014), Ztráta paměti (2020), S vědomím rizika (2020) ad.

Obr. 26 - Nguyễn Phương Thảo, hongkongská politická umělkyně Loretta Lau, 2020 (REFLEX)

Obr. 27 - Nguyễn Phương Thảo, Svěrák a Smoljak, 2010 (archiv autorky)

5.5. Czech Press Photo

2002 Czech Press Photo – Aktualita, Čestné uznání

Obr. 28 - Nguyễn Phương Thảo, Evakuace zvířat během povodně v pražské ZOO, 2002 (MF DNES)

2003 Czech Press Photo – Cena Canon

Obr. 29 - Nguyễn Phương Thảo, Děti na vietnamském venkově, 1998 (Mot, Hai, Ba: fotografie z Vietnamu 1961–2011)

2006 Czech Press Photo – Umění, Čestné uznání

Obr. 30 - Nguyễn Phương Thảo, Život Ježíše Krista, 2006 (MF DNES)

2007 Czech Press Photo – Lidé, o kterých se mluví, Čestné uznání

Obr. 31 - Nguyễn Phương Thảo, portrét Jiřího Čunka, 2007 (MF DNES)

2012 Czech Press Photo – Lidé, o kterých se mluví, Čestné uznání

Obr. 32 - Nguyễn Phương Thảo, dvojportrét zastánkyň skupiny Pussy Riot, 2012 (REFLEX)

2012 Czech Press Photo – Portrét, 2. místo

Obr. 33 - Nguyễn Phương Thảo, projekt Anorexie, 2012 (REFLEX)

5.6. Volná tvorba

Thảo každý rok cestuje do Vietnamu, kde tvoří dlouhodobý dokument o svém rodném domově. Ve fotografiích autorka zachycuje nostalgické náměty a nevyhnutelnou proměnu země. Díky životu v cizí zemi si uvědomuje, jak se daleký Vietnam rychle mění a stává se nerozlišitelným od zbytku světa. V poslední době se ale spíše soustředí na rodinné obrazy, fotografuje hlavně své stárnoucí rodiče. Celkově jsou tyto fotografie jejími nejcennějšími snímky. Bohužel kvůli velkému pracovnímu vytížení nemůže Thảo tak často cestovat a vracet se do Vietnamu a toto dílo rozvíjet více.

Obr. 41 - Nguyễn Phương Thảo, 1998 (Mot, Hai, Ba: fotografie z Vietnamu 1961–2011)

Obr. 34 - Nguyễn Phương Thảo, 2007 (Mot, Hai, Ba: fotografie z Vietnamu 1961–2011)

Obr. 43 - Nguyễn Phương Thảo, 2003 (Mot, Hai, Ba: fotografie z Vietnamu 1961–2011)

ZÁVĚR

Obr. 35 - Nguyễn Phương Thảo, 2007 (Mot, Hai, Ba: fotografie z Vietnamu 1961–2011)

Ačkoliv se autorka nepovažuje za umělkyni, troufám si říct, že se jako fotografka se svým výrazným rukopisem a rozsáhlou tvorbou zapsala pevně do dějin české fotografie. Aniž by zprvu k portrétnímu žánru vědomě inklinovala, dokáže Thảo se zjevnou lehkostí podoby lidí věrně vystihnout – a zároveň zachytí i kousek historie. Kromě nadání velice zdatné řemeslnice za tím ale samozřejmě stojí i mnoho píle a úsilí. Myslím, že přístup Thảo k fotografii může být ovlivněn i prostředím, v jakém vyrůstala. Naznačuje to její talent k portrétování, podle všeho ve Vietnamu historicky nejdůležitější disciplíně fotografie – vedle krajinářství. Portréty, které dosud zachytila, jsou kvalitními pracemi, s nimiž jsou všechny zúčastněné strany spokojeny – a to se zdá hlavní. Což se jí mimochodem daří již více než 20 let. Je úctyhodné, s jakou důsledností, konzistentností a profesionalitou k práci přistupuje. Mimochodem v reportážích, jimiž se zabývala poskrovnu, je velice zajímavé, jak se její praxe se zábleskovým světlem a s portrétováním odráží ve výsledných souborech. Z fotografií je zřejmá důležitost obsahu, emocí a hlavně světla. A do těch snímků, jež si cení nejvíce, tedy fotografií z Vietnamu, si Thảo ukládá své nejdůležitější vzpomínky, vnitřní pocity a emocionální pouto ke své rodné zemi.

Díky této práci jsem měl možnost poznat hlouběji profesionální i volnou tvorbu Thảo, její životopis, historii vietnamské fotografie a uvědomil si, jak může fotografický diskurz, byť malé míře, ovlivnit člověka a jeho budoucí tvorbu.

ŽIVOTOPISNÁ DATA

1972	narozena dne 10. října roku 1972
1989	ukončení třetího stupně školní docházky, zakončené maturitou, přijímací zkoušky na vysokou školu a získání stipendia
1990	přílet do Československé republiky
1991	úspěšné absolvování přijímacích zkoušek a přijetí na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy
1994	vypracování praktické bakalářské práce o Vietnamu (fotografický soubor – *Vietnam, 20 let po Vietnamu*)
1995	první prezentace fotografií tiskem v časopise Mladý svět – publikace ukázek z praktické bakalářské práce
1995	přijatá jako externí pracovnice pro Pražské vydání deníku Mladé fronty, DNES
2000	teoretická práce na téma *Fenomén násilí a jeho zobrazování v médiích*, rigorózní zkouška a získání titulu PhDr.
2002–2005	fotografka pro deník Mladá fronta, DNES
2005–2012	fotografka pro časopis Magazín DNES
2012–dosud	fotografka pro časopis Reflex

OCENĚNÍ

2002	Czech Press Photo – Aktualita, Čestné uznání
2003	Czech Press Photo – Cena Canon
2006	Czech Press Photo – Umění, Čestné uznání
2007	Czech Press Photo – Lidé, o kterých se mluví, Čestné uznání
2012	Czech Press Photo – Lidé, o kterých se mluví, Čestné uznání
2012	Czech Press Photo – Portrét, 2. místo

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

1995 *Vietnam, 20 let po Vietnamu.* Galerie Hollar, Praha

1997 *Romové.* Galerie Hollar, Praha

2006 *Vietnam – prohlídka vietnamské kultury.* Botanická zahrada, Praha

2008 *Portréty.* Komorní galerie Josefa Sudka, Praha

2009 *Portréty.* Sbor českých bratří, Mladá Boleslav

2010 *Příběh Ježíše Krista s Pavlem Liškou v hlavní roli.* Mad Bar, Praha

2010 *Portréty.* Café Bar Platýz, Praha

2015 *Přeživší. Vlak Lustig,* putovní výstava

2020 *... s vědomím rizika.* Galerie pod radnicí, Praha

SKUPINOVÉ VÝSTAVY

2002 *Czech Press Photo.* Staroměstská radnice, Praha

2003 *Czech Press Photo.* Staroměstská radnice, Praha

2006 *Czech Press Photo.* Staroměstská radnice, Praha

2007 *Czech Press Photo.* Staroměstská radnice, Praha

2009 *Czech Press Photo.* Staroměstská radnice, Praha

2010 *Czech Press Photo.* Staroměstská radnice, Praha

2011 *Mot, Hai, Ba: fotografie z Vietnamu 1961–2011.* Galerie Měsíc ve dne, Česká Budějovice

2012 *Czech Press Photo.* Staroměstská radnice, Praha

2020 *KORONAVIRUS / Život v nouzovém stavu.* Staroměstská radnice, Praha

ILUSTRACE KNIH

Antologie *Krejčovský závod Saigon. Moderní povídky z Vietnamu.* Praha: Gutenberg, 2008. 133 s., 12 s. obr. příloh. ISBN 978-80-86349-34-3.

VIEWEGH, Michal. *Báječná léta pod psa.* Vydání 7., v Druhém městě 1. Brno: Druhé město, 2007. 191 s. ISBN 978-80-7227-259-4.

OBÁLKY CD, DVD

SMOLJAK Ladislav a SVĚRÁK, Zdeněk. *Divadlo Járy Cimrmana / České nebe.* Praha: MF DNES, 2010. (2 x DVD-V, PAL, Sli)

GOTT, Karel. *Dotek lásky*. Praha: Supraphon, 2012. (CD, Album). SU 6075-2.

GOTT, Karel. *50 let na DVD.* Praha: Supraphon, Česká televize, 2014. (Box + 5 DVD-V, PAL). SU 7127-9.

GOTT, Karel. *Doteky lásky* (CD, Album + CD, Album + Comp, Sli). Praha: Supraphon, 2016. SU 5335-2.

UŽITÁ LITERATURA

BIRGUS, Vladimír a MLČOCH, Jan. *Česká fotografie 20. století.* Praha: KANT, 2010. 390 s. ISBN 978-80-7437-026-7.

BEDNÁŘOVÁ, Judita. Vietnam žije šťastně. Mladý svět, č. 18, 27. 4. 1995, s. 14–17. ISSN 0323-2042.

BRENÍKOVÁ, Markéta. Nguyen Phuong Thao: Vážím si toho, co jsem dokázala [online]. 29. 5. 2006 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://zena-in.cz/clanek/nguyen-phuong-thao-vazim-si-toho-co-jsem-dokazala

CANDRA, Robert. Fotografka Nguyen Phuong Thao: Do Čech jsem nechtěla [online]. Za vodou, 10. 6. 2013 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://wave.rozhlas.cz/fotografka-nguyen-phuong-thao-do-cech-jsem-nechtela-5239509

DUONG, Jenna. Lai Xa Photography Museum - where to snap Vietnam's photography [online]. 13. 6. 2021 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: http://hanoitimes.vn/lai-xa-photography-museum-where-to-snap-vietnams-photography-317825.html

GÁLIS, Radek. Měsíc ve dne zkrášlí vůně rýžových polí [online]. 2. 6. 2011 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://ceskobudejovicky.denik.cz/kultura_region/mesic-ve-dne-zkrasli-vune-ryzovych-poli20110602.html

GÁLIS, Radek. Hochová se ve Vietnamu vrhla na život [online]. 9. 6. 2011 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://ceskobudejovicky.denik.cz/kultura_region/hochova-se-ve-vietnamu-vrhla-na-zivot20110609.html

GÁLIS, Radek. Příliš mladí na válku. České Budějovice: Radek Gális ve spolupráci s Literární kavárnou Měsíc ve dne, 2019. 313 stran. ISBN 978-80-270-7211-8.

HASSAN, Vít. Rozhovor s fotografkou celebrit Nguyen Phuong Thao [online]. 17. 3. 2014 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://hassan.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=397026

HIEN, Nina. The Good, the Bad, and the Not Beautiful: In the Street and on the Ground in Vietnam [online]. Trans Asia Photography Volume 3, Issue 2: Local Culture/Global Photography, Spring 2013 [cit. 27. 5. 2022] Dostupné z: http://hdl.handle.net/2027/spo.7977573.0003.202

HOCHOVÁ, Dagmar. *Mot, Hai, Ba. Fotografie z Vietnamu 1961.* Praha: Herrmann & synové, 2007. 192 s. ISBN 978-80-87054-08-6.

HOCHOVÁ, Dagmar. *Mot, Hai, Ba: fotografie z Vietnamu 1961–2011.* České Budějovice: Měsíc ve dne & Fraktál, 2011. 24 s. ISBN 978-80-87448-06-9.

KNAPOVÁ, Adelá. Agent Orange: Následky působení bojového plynu jsou dodnes postiženy statisíce vietnamských dětí [online]. 10. 5. 2017 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/79318/agent-orange-nasledky-pusobeni-bojoveho-plynu-jsou-dodnes-postizeny-statisice-vietnamskych-deti.html

LÁBOVÁ, Alena a LÁB, Filip. *Soumrak fotožurnalismu? Manipulace fotografií v digitální éře.* Praha: Karolinum, 2009. 156 s. ISBN 978-80-246-1647-6.
MRÁZKOVÁ, Daniela, ed. *Czech Press Photo. Fotografie desetiletí / Photographs of the Decade.* Praha:Czech Photo, 2005. 375 s. ISBN 80-239-3647-6.

MRÁZKOVÁ, Daniela, ed. Czech Press Photo: fotografie desetiletí = photographs of the decade. [Praha]: Czech Photo, 2004. 375 s. ISBN 80-239-3647-6.

NGUYỄN, Đức Hiệp. Vài nét về các nhà nhiếp ảnh từ cuối thế kỷ 19 đến đầu thế kỷ 20 ở Việt Nam và Saigon - Chợ Lớn - Phần II.3 [online]. 21. 10. 2013 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://tranthanhnhan1963g.blogspot.com/2013/11/vai-net-ve-cac-nha-nhiep-anh-tu-cuoi-ky_4542.html

SLAVÍK, Herbert. Herbert Slavík fotograf [online]. www.herbertslavik.cz [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: http://www.herbertslavik.cz/omne/

PLESL, Jaroslav. Až přestanu fotit, můžu jít do restaurace vařit polévku pho, říká fotografka Reflexu Nguyen Phuong Thao [online]. 29. 12. 2012 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/48978/az-prestanu-fotit-muzu-jit-do-restaurace-varit-polevku-pho-rika-fotografka-reflexu-nguyen-phuong-thao.html

SLAVÍK, Herbert. Herbert Slavík fotograf [online]. www.herbertslavik.cz [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: http://www.herbertslavik.cz/omne/

ŠEVČÍKOVÁ, Šárka. Nguyen Phuong Thao [online]. Host Lucie Výborné, 19. 4. 2010 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://radiozurnal.rozhlas.cz/nguyen-phuong-thao-6215334

TRẦN, Mạnh Thường. Đinh Đăng Định (1920 - 2003): Nghệ sĩ chuyên chụp ảnh Bác Hồ [online]. 15. 7. 2021 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://trithucxanh.vn/post/dinh-dang-dinh-1920-2003-nghe-si-chuyen-chup-anh-bac-ho

ZÁHORKOVÁ, Jana. OBRAZEM: Fotografka MF DNES Nguyen Phuong Thao vystaví portréty [online]. 2. 9. 2008 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/kultura/vytvarne-umeni/obrazem-fotografka-mf-dnes-nguyen-phuong-thao-vystavi-portrety.A080902_123916_vytvarneum_jaz

ZHUANG, Wubin. *Photography in Southeast Asia: A Survey.* Singapore: NUS Press, 2016. 522 stran. ISBN 978-981-4722-12-4.

OSTATNÍ ZDROJE

artnet [online] [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: http://www.artnet.com/artists/emile-gsell/studio-portrait-of-ambassador-nguyen-huu-do-of-lhjhKvLGBoOZz5L47pFezg2

Ảnh nghệ thuật của Nhiếp ảnh gia Nguyễn Ngọc Hạnh [online]. 14. 4. 2017 [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://sangtao.org/2017/04/14/anh-nghe-thuat-cua-nhiep-anh-gia-nguyen-ngoc-hanh/

Flickr [online]. [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://www.flickr.com/photos/13476480@N07/

Fotografové. David Neff [online]. www.idnes.cz [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://vice.idnes.cz/mafra/fotografove.aspx?fotograf=davidneff&idnov=1160

Fotografové. Nguyen Phuong Thao [online]. www.idnes.cz [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: https://vice.idnes.cz/mafra/fotografove.aspx?fotograf=nguyenphuongthao&idnov=1161

Nguyen Phuong Thao [online]. http://www.osobnosti-kultury.cz [cit. 27. 5. 2022]. Dostupné z: http://www.osobnosti-kultury.cz/nguyen-phuong-thao-24289.html

NGUYEN, Phuong Thao. Autorský rozhovor. únor 2022

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Jarmila Balážová [online]. 2022 [cit. 21. 6. 2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jarmila_Balážová

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Nick Ut [online]. 2022 [cit. 21. 6. 2022]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Nick_Ut

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Malcolm Browne [online]. 2022 [cit. 21. 6. 2022]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Malcolm_Browne

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Võ An Ninh [online]. 2022 [cit. 21. 6. 2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Võ_An_Ninh

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Nguyen Phuong Thao [online]. 2022 [cit. 21. 6. 2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Nguyen_Phuong_Thao

JMENNÝ REJSTŘÍK

Balážová, Jarmila 25
Balzerová, Eliška 26
Benešová, Hana 28
Browne, Malcolm 22
Bùi, Hữu Phước 23
Bùi, Xuân Huy 23
Chung, Tiffany 23
Đặng, Huy Trứ 17
Đinh, Đăng Định 18, 21
Dương, Cẩm Hoảng 23
Funès, Louis de 14
Ghesquiere, Jerome 17
Gsell, Émile 17
Hamšík, Ivan 28
Hien, Nina 17, 20
Hồ, Chí Minh 18

Hochová, Dagmar 24
Huỳnh, Công Út (Nick Út) 22
Lábová, Alena 24
Lâm, Hiếu Thuận 23
Lâm, Tấn Tài 21, 22, 23
Lê Thị Lân 12
Lê, Dinh Q. 23
Maika Elan 23
Neff, David 24, 26
Nguyễn, Đình Khánh 17, 18
Nguyễn, Hoài Linh 23
Nguyễn, Khoa Lợi 20
Nguyễn, Lương Cần 13
Nguyễn, Lương Phán 12
Nguyễn, Lương Sáng 13
Nguyễn, Lương Sao 13
Nguyễn, Mạnh Dân 21
Nguyễn, Ngoc Hạnh 21
Nguyễn, Phương Thảo 11, 12, 13, 14, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 37
Nguyễn, Quốc Thảnh 23
Nguyễn, Sinh Cung 18
Nguyễn, Thế Sơn 23
Nguyễn, Tường Linh 23
Nguyễn, Văn Linh 23
Nguyễn, Văn Thông 21, 22
Nguyễn, Xuân Khánh 23
Šafr, Pavel 28
Slavík, Herbert 25
Stoniš, Marek 28
Štreit, Jindřich 24
Streitmatter-Tra, Richard 23
Thích Quảng Đức 22
Trương Thiện 23
Võ An Ninh 20
Zhuang, Wubin (庄吴斌) 16

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Institut tvůrčí fotografie

FOTOGRAFKA NGUYỄN PHƯƠNG THẢO

NGUYỄN PHƯƠNG THẢO – PHOTOGRAPHER

HIEP DUONG CHI

Vedoucí práce: doc. Mgr. Josef Moucha
Oponent: MgA. Roman Vondrouš

Počet normostran: 19
Počet znaků vlastního textu: 34 027
Celkový počet znaků: 47 446

Teoretická bakalářská práce, Opava, 2022